

Motion till riksdagen 2009/10:Sf363

av **Chatrine Pålsson Ahlgren (kd)**

Förbättrad föräldraförsäkring

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att pröva en höjning av golvet i föräldraförsäkringen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten till bibehållen sjukpenninggrundande inkomst tills barnet är 36 månader.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att pröva möjligheten att förlänga antalet ”pappadagar” från dagens 10 till 20.

Höjt golv i föräldraförsäkringen

Inkomstbortfallsprincipen, som tillämpas i föräldraförsäkringen, innebär att den som inte hunnit skaffa sig en sjukpenninggrundande inkomst före barnets födelse får en relativt låg ersättning på grundnivå. Det är främst yngre föräldrar som studerar eller av annat skäl inte hunnit etablera sig på arbetsmarknaden som får detta grundbelopp. Det finns flera skäl att höja denna nivå. För det första ska inte blivande föräldrar behöva oroa sig över en oskäligt låg ersättningsnivå och av den anledningen skjuta upp barnafödandet. Enligt en undersökning genomförd av bl.a. SFS och TCO svarar 23 procent av de tillfrågade studenterna att de skjutit upp barnafödandet på grund av studier. För det andra bör socialbidragsberoende undvikas. För det tredje ska inte båda föräldrarna tvingas börja arbeta eller studera redan under barnets första levnadsår. Därför anser jag att målet bör vara att höja grundbeloppet i föräldraförsäkringen från 180 kr per dag till 250 kronor per dag. Föräldrapenningen skulle då motsvara studiemedlen. Detta bör regeringen pröva.

Fel! Okänt namn på

En mer flexibel föräldrapenning – bibehållen SGI i 36 månader

Många familjer önskar fler barn än ett och att vara hemma lite längre tid under småbarnsåren. Det går inte att bortse från hur olika ekonomiska ersättningssystem har en styrande effekt. Föräldraförsäkringen är i dag utformad på ett sätt som i många fall tvingar fram en ny graviditet innan moderns kropp har återhämtat sig efter den föregående graviditeten och förlossningen samt den påfrestning som såväl amning som nattvak innebär. Samtidigt får föräldrarna ansvar för ännu ett spädbarn medan det första barnet fortfarande är mycket beroende av hjälp från föräldrarna. Föräldraförsäkringen är också utformad så att man vid barnets ettårsdag tvingas ta ut alla sina dagar så fort som möjligt när man kanske hellre vill ta ut färre dagar för att på så sätt förlänga tiden hemma med sitt barn. Detta missgynnar inte minst pappor eftersom de oftast är föräldralediga just när barnet är lite äldre. Mitt mål är att under de tre första åren underlätta för föräldrar att vara hemma med sina barn och planera syskon i den takt som passar familjen, inte systemet.

Småbarnsföräldrar väljer ofta att gå ner i arbetstid under en längre tid och därmed får de en lägre inkomst. I dag beräknas föräldrapenningen utifrån den sjukpenninggrundande inkomst (SGI) som gäller före barnets födsel upp tills barnet fyller två år. Vid en ny graviditet inom 21 månader, kvarstår samma föräldrapenning också efter barnets tvåårsdag. Däremot kan den sjukpenninggrundande inkomsten sjunka eftersom villkoren för den istället beror på antalet föräldrapenningdagar som utnyttjas. För att behålla den egna SGI:n måste föräldern, fr.o.m. barnets ettårsdag, ta ut motsvarande antal föräldrapenningdagar som motsvarar ledigheten från arbetet (fem dagar vid heltid).

Dagens system är komplicerat och svårförklarad. Många känner inte till att det är olika villkor som ska uppfyllas för att behålla föräldrapenningen respektive sjukpenningen. De som missar denna information befinner sig ovetande, i väntan på det andra barnet, i en sårbar ekonomisk situation om de skulle bli långvarigt sjuka. I andra liknande system, vid studier eller arbetslöshet, är SGI-tiden ”skyddad” eller ”överhoppningsbar”. Det innebär att minst den SGI som man hade vid tiden före studierna eller arbetslösheten bibehålls. Jag föreslår att föräldrar på motsvarande sätt bibehåller sin SGI, och föräldrapenninggrundande inkomst, tills barnet är 36 månader och att skyddet förlängs ytterligare 36 månader vid ny graviditet. De olika beräkningssätten för föräldrapenning och SGI vid föräldraledighet slopas således. Regeringen bör utreda denna möjlighet.

Båda föräldrarna hemma längre med det nyfödda barnet

Det finns ett behov hos nyblivna föräldrar att kunna vara hemma samtidigt under en längre tid med det nyfödda barnet. I dag utbetalas 10 så kallade

Fel! Okänt namn på

pappadagar och många önskar att denna tid kunde vara något längre. Jag tror även att pappor som fått chansen till tidig anknytning till barnet blir mer benägna att ta ut sin andel av föräldrapenningen. Detta gynnar både barnet och familjen, även ur ett jämställdhetsperspektiv. Därför föreslås att regeringen bör pröva möjligheten att införa ytterligare 10 pappadagar så att det sammanlagda antalet dagar uppgår till 20. På så sätt kan båda föräldrarna vara hemma med det nyfödda barnet och i större mån hjälpas åt i början. Detta är viktigt inte minst för de mammor som har genomgått ett kejsarsnitt eller fått någon större skada under förlossningen.

Stockholm den 6 oktober 2009

Chatrine Pålsson Ahlgren (kd)